Redacțiunea, Administrațiunea, și Tipografia
Brașov, piața mare Nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimet.
INSERATE se primesc la Administrațiune în Brașov și la următórele Birouri de anunciuri:
în Viena: M. Dukes, Heinrich Schalek, Rudolf Mosse, A. Oppeliks Nachfolger; Anton Oppelik, J. Danneberg, în Budapesta: A. V. Goldberger, Ekstein Bernat; în Bucuresci: Agence Havas, Succursale de Roumanie; în Hamburg: Karolyi & Liebmann.
Prețul inserțiunilor: o seria garmond pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și învoială.
Reclame pe pagina a 3-a o seria 10 cr. séu 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LIX.

„Gazeta" iese în fiă-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șese luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șése luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 franci.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la dd. colectori.
Abonamentul pentru Brașov
administrațiunea, piața mare, Târgul Inului Nr. 30 etagiu I.: pe un an 10 fl., pe șese luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 bani. Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 260. Brașov, Luni-Marți 26 Noemvre (8 Decemvre) 1896.

Sultanul și Românii din Macedonia.

„Agenția Română" comunică următórea telegramă:

Constantinopol, 4 Decemvre.

M. S. Sultanul recunoscênd poporului român din Macedonia individualitatea sa proprie, egală cu aceea a celorlalte naționalități ale Imperiului, a ordonat printr'o iradea imperială ca șése tineri românĭ, supușĭ otomanĭ, sĕ fiă primițĭ în școlile Imperiului pentru a face educația lor și a se prepara pentru funcțiunile publice ale Imperiului.

Acéstă înaltă favóre imperială s'a comunicat ministrului instrucțiunei publice pentru a fi pusă îndată în aplicare, precum și delegaților poporului român ce se aflau la Constantinopol.

Acest act de mărinimiă imperială se datorésă atitudinei credinciose și leale a poporului român al Imperiului față de Suveranul sĕu.

Joi diminéță, primul Metropolit al Imperiului otoman, ales la 6 Noemvre de notabilii românĭ din Macedonia, a sfințit, la Pera, capela Românilor din Turcia, și a oficiat un Te-Deum pentru M. S. Sultanul.

*

Scim, că în cameră noul ministru de esterne C. A. Stoicescu, interpelat fiind, a confirmat scirea de mai sus privitóre la Românii Macedonenĭ.

In Senat d-l ministru de esterne, la întrebarea d-lui Periețeanu-Buzĕu, a făcut, între aplause, o declarare identică cu cea din cameră.

*

Vorbind de iradeaua Majestății Sale Sultanului, prin care se dau poporului român din Macedonia drepturĭ egale cu ale Musulmanilor, precum și despre numirea unui Metropolit macedo-român, „Voința Națională" de Sâmbătă publică, pe basa informațiunilor ce le are, următórele:

I. O deputațiune a Românilor din Macedonia a înaintat M. S. Sultanului o petițiune, prin care arătau credința lor către Majestatea Sa.

In urma acestei petițiunĭ, printr'o *iradea*, M. S. Sultanul a recunoscut *dreptul Românilor din Macedonia de a urma în tóte scólele înalte turcescĭ*, precum și dreptul de *a ocupa orĭ-ce funcțiunĭ în stat* de-opotrivă cu musulmanii.

II. Delegații poporului român din Macedonia făcuseră, în acelașĭ timp, o cerere la Inalta Pórtă, ca sĕ recunóscă poporului român din Macedonia dreptul de-a avé un Metropolit al lor.

Acéstă cerere a fost sprijinită printr'un fórte mare numĕr de petițiunĭ, adresate de-adreptul din Macedonia de principalii românĭ și de principalele comunitățĭ românescĭ.

Acest drept, acéstă aspirațiă a poporului român din Macedonia s'a realisat, *instituindu-se în Constantinopol (la Pera) o Metropoliă românéscă.*

Erĭ, s'a instalat deja Metropolitul *Antim* ca Metropolit al poporului român din Macedonia.

Și tot ierĭ, s'a sfințit, la Pera, capela în care pentru prima óră I. P. S. Mitropolitul Antim, ca *Mitropolit al Românilor din Macedonia, a oficiat Sfânta Liturghie în românesce.*

După sfințirea capelei Românilor din Turcia s'a oficiat un Te-Deum pentru M. S. Sultanul...

Infiintarea Episcopatului român din Macedonia *resolvă*, în acelașĭ timp și în mod definitiv, *cestiunea școlelor din Macedonia.*

In imperiul otoman nu pot esista decât trei felurĭ de școle:

a) Școle musulmane ale Statului;

b) Școle confesionale;

c) Școle private.

Am vĕdut ca, prin iradéua despre care am vorbit, s'a dat dreptul Românilor din Macedonia de a frecuenta școlele Statului, întocmai ca și musulmanii.

Esistența școlelor confesionale este asigurată, atât prin legile imperiului otoman, cât și prin tractatele internaționale.

Școle confesionale, însĕ, Românii nu puteu avea, pentru-că nu aveau Biserica lor națională.

Când într'o comună esistă o biserică, credincioșii, carĭ aparțin acelei bisericĭ au dreptul sĕ-șĭ facă și școla lor, lucru pe care nu-l pot impedeca autoritățile musulmane.

Sub scutul acestui drept, se înființase, pe lângă bisericele bulgărescĭ din imperiul otoman, și, în special, din Macedonia, aprópe 700 școle bulgare, carĭ sunt frecuentate de aprópe 40.000 copii.

Tot sub scutul acestui drept, se înființase și școlele grecescĭ, și atât unele, cât și altele, au căutat sĕ desnaționaliseze necontenit poporul român din Macedonia.

Românii, neavênd bisericele lor, nu puteau sĕ înființeze decât școle private, școle carĭ întot-déuna erau la discreția atât a autorităților musulmane, cât și prada intrigelor celorl'alte douĕ naționalitățĭ, bulgară și grécă....

De acum înainte, situația se schimbă cu totul. Pe lângă fiă-care biserică românéscă, se vor înființa adevĕrațe Eforii confesionale, carĭ vor avé dreptul sĕ îngrijéscă atât de cult, cât și de școlă".

Esecuțiune pentru cheltuielile procesului Memorandului. Décă scopul guvernului unguresc este a face, ca Românii sĕ nu uite nicĭ o clipită procesul Memorandului și ceea ce-a stat și stă în legătură cu el, atuncĭ, nu-i vorbă, el face tot posibilul pentru dobêndirea acestui resultat.

Acum este încasarea cheltuelilor causate de procesul Memorandului, care face bătae de cap guvernului unguresc. Mâne va fi érășĭ un proces intentat din causa vr'unei manifestațiĭ memorandiste și așa mai departe, pentru-ca scopul sĕ fiă atins și Românii sĕ fiă ținuțĭ permanent în fierbere și amărăciune sufletéscă.

„Tribuna" ne spune, că plata cheltuelilor procesului Memorandului stabilite cu suma horendă de **5292 fl.** 66 cr. a fost pretinsă dela cei ce au fost condamnațĭ în acest proces, scurt timp după-ce au fost grațiațĭ, ba s'a adus contra lor și esecuțiune pentru acoperirea acestor cheltuelĭ.

Membrii comitetului condamnațĭ în procesul Memorandului însĕ — pornind din punctul de vedere, că actul de grațiare a nimicit sentința judecătoriei adusă în procesul Memorandului, și a nimicit'o în întregul ei cuprins, prin urmare și cu privire la spesele de proces — „au cerut în petițiunĭ bine motivate ștergerea acestor spese, și în cas de estremă necesitate, înaintarea cererei lor la pólele înaltului tron".

„Și aci șĭ-a dat guvernul arama pe față" — continuă „Tribuna" — „In loc sĕ facă ceea ce a fost rugat sĕ facă, declară cu dela sine putere, că cererea nu e basată pe lege, declină apoi dela sine resolvarea petițiunilor, predându-le procurorului regesc din Clusiu, care din a sa parte asemenea declară, că nu e „competent în causă", și le transpune președintelui de tribunal, ér acesta, după-ce petițiunile au făcut — calea mânzului dela Ana la Caiafa, — le respinge pe tóte cu o motivare ca trasă de pĕr și **esecuțiunile se continuă.**

CRONICA POLITICĂ.

— 25 Noemvre.

La întrebarea, décă nu cum-va **schimbarea ministeriului în România** va aduce cu sine o schimbare a direcțiunei politice române înăuntru și în afară, *„Pester Lloyd"* pe basa raporturilor directe, ce dice că le-a primit din Bucuresci, răspunde, că nu se va întâmpla nicĭ o schimbare.

„Noii miniștri dice „P. Lloyd", sunt luațĭ din acelașĭ partid ca cei retrașĭ și șeful partidei va rĕmâné tot d-l Dimitrie Sturdza.

„In afacerea metropolitului Ghenadie, adauge *„Pest. Lloyd"*, cabinetul trecut (Sturdza) a fost prin împrejurărĭ mult angajat, deși póte în contra voinței sale și décă, cum se pare, acum își face drum convingerea, că acéstă afacere *nu póte fi dusă mai departe în direcția de până acum*, ci trebue sĕ fiă adusă la un sfîrșit, care sĕ liniștéscă patimile ațîțate, pornind pe vr'un drum de mijloc, atuncĭ Sturdza și colegii sĕi, în adevĕr, nu sunt ómenii, carĭ sĕ pășéscă pe astfel de cale cu autoritatea și cu tactul necesar. Ei au lăsat cârma în mânile unor politicĭ mai tinerĭ, a căror libertate în acéstă afacere nu este mărginită prin nicĭ un trecut. Demisiunea cabinetului Sturdza, capĕtă, în lumina acésta aparința unei trăsăturĭ tactice necesare, prin care se ține sémă de cerințele momentului, fără ca printr'asta sĕ fiă alterate

FOILETONUL „GAZ. TRANS."

„Cartea négră".

Unde dai și unde crépă.
Prov. român.

Rĕspuns la „Cartea négră" (A „fekete konyv"), scrisă de br. Stefan Kemeny junior în 1849, și publicată de Hentaler Jozsef în numerii 121—131 din Mai 1895 ai lui „Magyarország" din Budapesta.

De **Axentie Severu.**

15) (Urmare).

Sĕ vedem acum cu deamĕruntul, câtă credință merită „Cartea cea négră" și cât sunt de neesacte afirmările autorului ei. Cât pentru mine, eu sunt deplin convins, că ea e apocrifă:

1) Pentru-că Hentaler, care o comunică, dice că ea a fost scrisă în 1849, dér apoi în comunicatul al doilea Nr. 122 a lui „Magyarország" pag. 18, descriind pustiirea Aiudului, dice: „A még bünösebb most állam szolgálatban lévő Axentie Severu". (Adecă: „Cel mai pĕcătos — în pustiirea Aiudului — Axentie Severu, care acum e în serviciul statului".

Ei, bine, domnilor dela „Magyarország". D-vóstră, carĭ ațĭ tradus cele ce v'au convenit din articolul meu: „Suum cuique", nu ațĭ vĕdut, că eu în 18 Novembre 1850 eram în Cinade, unde am compus și datat declarațiunea pentru neprimirea cavaleriilor către comitele națiunei săsescĭ Salmen? Și décă ațĭ trecut cu vederea, acésta sĕ Vĕ arĕt în copiă alt document, care probéză, că eu în 1850 eram arendatorul moșiei comitelui „peciovits"*) Banfi Josef la Cinade. Étă documentul în copiă:

Insp. z. 629—1850.

„Onorabile Domnule! După porunka Exellentia Sa Domnului C. R. Gubernatoriu, civil și militariu în Transilvania, Feldmareschallu Locotenentele Ludovicu Baron de Wohlgemuth, kare o am primit prin pl. t. Domnu Comes, și supremul comissariu districtual al Districtului Sibiiului din 10 Decemvri Nr. 8338/850, Vĕ potescu pe Domnia Vóstre negreșit a Vĕ afla kit de kurind la mine în Sibiiu.

„Sibiiu, 16 Decembre 1850. *Franciscus Simonis* m. p. Inspector cerculului Cșinadie."

Am reprodus acest ordin nu atât pentru a proba, că „Cartea cea neagră" nu a fost scrisă în 1849, ci mai mult pentru a arăta, cât de echitabilĭ și liberalĭ se arătară oficialii săsescĭ sub Gubernul lui Wohlgemuth până nu veni ministrul Bach cu sistema centralisațiunei și germanisărei. De-ar fi fost și Maghiarii așa de echitabilĭ și liberalĭ față de noi, și ai noștri față de ei, astădĭ cestiunea limbei și a naționalității ar fi deslegată, regulată și nu ne-am mai teme unii de Daco-romănia, alții de Huno-maghiaria până la Marea-négră, și érășĭ unii de Germania, care stând astădĭ cu un picior în Marea de Nord, cu altul la Pojon, înțelegêndu-se cu Rusia, ușor póte trece peste Ungaria, — plină de Israelițĭ cu caracter de duplicitate, și de Șvabĭ — până la Marea-négră. Noi scim, cum chiar unii marĭ comercianțĭ și industriașĭ din Turda, Clușiu și Aiud, pe cât timp ținu regimul lui Bach-Schmerling, începuseră a-șĭ aduce fiiĭ la Academia din Sibiiu și la universitatea din Viena, cu preterarea celei din Pesta. Plină e și România de Nemțĭ și Evrei, carĭ ca și cei din Ungaria, deși se arată cu gura Românĭ și maghiarĭ, în profundul inimei lor sunt mai aplecațĭ spre germanism, avênd cu toții afacerĭ cu Lipsca, Berlinul, Hamburgul etc.

Décă e constatat, cum s'a vĕdut din actul de mai sus, că eu în 16 Decembre 1850 eram în Cinade și stam sub jurisdicțiunea inspectorului Simonis, e constat tot-odată, că nu eram în serviciul statului, cum afirmă autorul „Cărții negre", șĭ-a afară de tótă îndoéla, că acéstă Carte a fost compilată după 1851, în care an am fost numit cu 1 Octomvre Secretar la tribunalul corecțional în Alba-Iulia.

2) Autorul „Cărții negre", descriind tractările de pace ale Maghiarilor din Auraria cu Românii, dice, că acéștia și a condiționat, ca lor în viitor sĕ nu-le po-

*) Astfel batjocuriau „unioniștii" pe toțĭ Maghiarii, carĭ nu erau de partida lui Kossuth, ci de cea împĕrătéscă.

relaţiunile de partid şi direcţiunea politicei generale“.

*

După cum anunţă foile berlineze, împěratul Wilhelm a ţinut o importantă vorbire în manegiul militar hannoveran şi s'a pronunţat în special asupra casului *Brüsewitz*. Acest cas, ǵise, l'a atins fórte dureros. Impěratul admoniază mai cu sémă pe oficerii mai tineri, sě fiă totdéuna conscii de înaltele datorii, ce li-le impune uniforma. Cu deosebire ar trebui sě aibă înaintea ochilor, că uniforma nici decum nu formézǎ un contrast între corpul oficeresc şi statul civil, şi că o astfel de deosebire în nici un cas nu e permis sě fiă marcată prin purtarea oficerilor, speréză şi aştéptă ca corpul oficeresc, întru cât atérnă dela el, va nisui în totdéuna, *sě stea în bune raporturi cu cetăţenii civili*.

Oprirea conferenţei din Maiŭ.

Sub acest titlu *„Tribuna“* de Duminecă comunică, că în sfirşit, după aprópe şépte lunĭ a sosit dela ministrul de interne hotărîrea, ce a luat'o în urma recursului înaintat de d-l Dr. Raţiu în contra decisiunii vice-şpanului din Sibiiu, afacerea oprirei conferenţei naţionale, ce a fost conchiemată pe ǵiua de 15 Maiŭ a. c.

Ětă decisiunea ministrului:

Ministerul de interne r. u.
Nr. 97.600 V.—b.

Spectate d-le vicecomite!

Hotărîrea de a II instanţă n-rul 9200 dela 28 Maiŭ a. c. a spectatului domn vicecomite, adusă în causa adunării românescĭ insciinţate de cătră Ioan Raţiu, locuitor în Sibiiu, pe 15 Maiŭ a. c., în sensul cărei hotărîrĭ, cu aprobarea decisului de prima instanţă a primarului, ţinerea adunării nu s'a permis, suprarevisuind'o în urma recursului dat de mai susnumitul o aprob pe basa motivelor sale.

Despre acésta insciinţez pe spectatul domn vicecomite, cu referinţă la relaţiunea sa de datul 26 a lunii trecute n-rul 19,633, recludând actele pentru ulteriórǎ procedură.

Budapesta, 13 Nov. n. 1896.

Perczel, m. p.

Spectatului domn
Reiszenberger Gusztav,
vicecomitele comitatului Sibiiu
în Sibiiu.

Era de prevěǵut, că ministrul Perczel nu va desavua pe faţă měsura luată de ministrul Perczel în ascuns, ceea ce însě trebue sě surprindă este laconismul, prin care ministrul aprobă procederea ilegală a organelor sale subalterne. Par' că şi ministrul ar fi un funcţionar turcesc orĭ muscălesc, carĭ n'au lipsă a-şĭ motiva paşii lor.

Ar fi fost bine, credem, decă „Tribuna“ pentru mai buna pricepere a lucrului ar fi publicat tot-odată şi recursul din cestiune, compus precât scim, de d-l I. Coroianu, cu atât mai vêrtos, cu cât la timpul sěu, când noi am cerut publicarea, „Tribuna“ ne-a pus în vedere, că ea se va face odată cu rěspunsul ministrului.

SCIRILE ǴILEI.

— 25 Noemvre.

Tabloul condamnărilor la noi. Ǵiarul *„Liga Română“* din Bucurescĭ publică în numěrul sěu cel mai nou un interesant tablou cronologic despre condamnările Românilor dela noi de dincóce în cei din urmă 2 ani (1895 şi 1896). Din acest tablou, — care arată: data condemnării, numele şi profesia celor condamnaţi, terminul osîndei şi motivul — de multe orĭ motive de nimic, pe basa cărora s'au dictat osînde grele — resultă, că *în anul 1895* au fost condamnate 64 persóne, la olaltă la o osîndă de 4 anĭ, 9 lunĭ, 18 ǵile şi la o amendă în banĭ de 2665 fl., ér în anul *1896* au fost condamnate 128 persóne, la olaltă la o osîndă de 19 anĭ, 16 ǵile şi la o amendă în banĭ de 6355 florinĭ. *In total în anii 1885—96 au fost condamnaţi: 192 persóne la 22 anĭ, 10 lunĭ, 4 ǵile, şi 9000 fl. (=18,900 Lei) amendă în banĭ.* — Cu privire la aceste date observă „Liga Română“ *următórele*: „Statistica, pe care o publicăm astăǵi va interesa de sigur pe toţĭ amicii sinceri ai causei naţionale. Orĭ de câte orĭ Maghiarii vor căuta sě seducă pressa străină susţinênd cu sfruntare, că Ungaria ar fi un Stat modern, în care libertăţile publice ar fi asigurate, vom avea acéstă statistică autentică la îndemână, şi orĭ şi cine scie vr'o limbă străină şi scie purta un condeiŭ va putea da pressei străine o ilustraţie eloquentă a „libertăţilor“ din Ungaria“.

—o—

Un organ pedagogic românesc. Scim, că Sinodul archi-diecesan din Sibiiu atât în sesiunea din anul trecut, cât şi în sesiunea din anul acesta, s'a ocupat de cestiunea înfiinţărei unui organ pedagogic. „Telegraful Român“ anunţă acum, că acest organ va şi apăré cu începutul ǵilei de prima Ianuarie 1897. Noua fóiă pedagogică va apăré ca adaus la „Telegraful Român“ de 2-orĭ pe lună în mărime de câte-o cólă 8º mare şi va fi redactată de profesori seminariului archidiecesan din Sibiiu. In chipul acesta, ǵice „Tel. Rom.“ e asigurată esistenţa fóiei; redacţiunea e compusă din bărbaţii cei mai competenţi şi astfel îngrijirea bisericei a delăturat un ne-ajuns, a umplut prin fóia pedagogică un gol, care de mult s'a simţit. — Amĕnunte asupra noului ǵiar atât de dorit la noi, ca şi în Bucovina şi alte părţĭ, vom aduce după ce vom primi numěrul de probă.

—o—

Jurămêntul noului episcop al Lugoşului. Astăǵi, Lunĭ, noul episcop al Lugoşului Dr. Demetriu *Radu* a depus jurămêntul obicĭnuit în Viena, de odată cu noul episcop Jvankovics János. Pentru scopul acesta a plecat la Viena şi ministrul ungurese de culte Wlassics. După depunerea jurămêntului, este proiectul de-a fi primiţĭ în audienţă privată la monarch atât Wlassics, cât şi noii episcopĭ.

—o—

Moţiunea comitatului Cianad la Budapesta. Cetitorii noştri îşĭ vor aduce aminte de faimósa moţiune a comitatului Cianad, care printr'o adresă ceruse dela tóte comitatele, ca sě înainteze dietei petiţiunĭ pentru *trecerea invěţămêntului poporal în mâna statului*. Acéstă moţiune a şoviniştilor dela Cianad a fost luată acum în discuţiune şi din partea comitetului şcolar al Budapestei. Acest comitet *„nu află oportun a se ocupa cu acéstă cestiune“* şi a hotărît a recomanda *sě se ia adresa comitatului Cianad simplaminte la cunoscinţă*. Va sě ǵică nici marii şovinişti din Budapesta nu se încumetă a merge aşa departe, cum au mers şoviniştii ungurĭ de prin comitatele nemaghiare în cestiunea acésta.

—o—

La visita împěratului în România. „Wiener Zeitung“, monitorul oficial al guvernului austriac publică în 9 numere consecutive pe larg şi până în cele mai micĭ detalii primirea ce s'a făcut Impěratului Franciso Iosif în România. Autorul Dr. Zweifel face adese-orĭ reflecsiunĭ fórte măgulitóre despre România şi poporul român.

—o—

Sporirea Nazarenenilor. In jurul oraşului Hodmezővásárhely secta nazarenénă pe ǵi ce merge se sporesce. Séptěmâna trecută şi-au anunţat la oficiul orăşenesc de acolo 141 persóne trecerea lor la nazarenism, ér mai de curênd alţĭ 64.

—o—

La universitatea din Toulouse se fac în anul acesta cursurĭ despre istoria Românilor şi în special despre situaţia Românilor de sub stăpânirea Maghiarilor. Şi la şcóla de studii superióre *„Ecole des hautes études“* se face un curs fórte frecuentat asupra istoriei române.

—o—

Generalul Baratieri, comandantul trupelor italiane din rěsboiul african, a scris o carte fórte interesantă despre rěsboiul Italienilor în Africa. Cartea va eşi de sub tipar la începutul lunei lui Ianuarie. In cartea acésta generalul Baratieri comunică mai multe esperienţe proprii şi episóde din rěsboiul african. Cartea promite a fi fórte interesantă.

—o—

Facultăţile de litere şi filosofiă în România. „Liga Română“ primesce următórele informaţiunĭ esacte, cu privire la unificarea regulamentului facultăţilor de litere şi filosofiă. Inovaţiunile principale introduse în noul regulament sunt următórele: vor fi patru licenţe în filosofiă şi litere, *licenţa în filologia clasică, licenţa în filologia modernă, licenţa în filosofiă şi licenţa în istoriă*. La fiă-care din aceste patru licenţe sunt obiecte principale obligatorii şi obiecte secundare neobligatorii. Astfel se dă studenţilor facultăţii de litere posibilitatea *de a se specialisa după bunul lor plac* şi de a-şĭ alege studiile de predilecţiă. Se mai introduce *doctoratul în filosofiă şi litere* cam în felul cum sě dă acest titlu în Germania. Se introduc *seminariile universitare*, se regulamentéză cesiia echivalenţii diplomelor străine cu cele din ţéră, şi sě iau měsurĭ pentru asigurarea frequentării cursurilor şi severitatea examenelor de licenţă. Regulamentul este astfel un nou pas spre progres, şi este datorit mai ales profesorilor ce şi-au făcut studiile lor în Germania.

—o—

Inmormêntarea unei femei nazarenene. Foile ungurescĭ aduc scirea, că în Lugoşiu a murit ǵilele aceste o femeie de origine română, care cu puţin mai înainte de mórtea sa trecŭ la nazarenism, Deórece secta acésta religionară încă nu e recéptă între celelalte secte, autoritatea publică a decis, ca femeia sě se înmormêteze în cimiterul român gr. or. din Lugoşiu. Când conductul ajunse la cimiter, uşa cimiterului era încuiată, ér păzitorul de acolo le spuse ómenilor, că autorităţile bisericescĭ nu permit înmormêntarea femeei nazarenene în cimiter. Ómenii, carĭ petreceau mortul la grópă s'au opus păzitorului şi au început a face gălăgiă. Lucrul era p'aci sě degenereze într'un scandal formal, decă nu intrevenia poliţia şi astfel cu puterea fù îngropată femeia în cimiterul gr. or. Ca sě nu se mai ivéscă vr'un scandal mormêntul femeii este păzit de gendarmĭ. — Scirea acésta o dăm după „Alkotmány“ cu tótă reserva.

—o—

Elvira şi Folchi spre America. Ǵiarul *„Piccolo“* într'o telegramă datată din Roma aduce scirea sensaţională, că Elvira şi Folchi se gătesc de drum spre America. Pictorul Folchi face cunoscută unui amic al sěu într'o epistolă interesanta lui hotărîre şi ǵice, că în lumea nouă va începe o viaţă cu totul nouă dimpreună cu Elvira, şi încă ce e mai mult, îşĭ vor schimba şi numele. Despre părechia fugară atâtea scirĭ sensaţionale s'au lăţit, încât omul nu mai scie, care sě le crédă.

—o—

Călětoria regelui Serbiei. După cum se telegrafézǎ din Roma, regele Serbiei a plecat în 5 l. c. din Roma la Florenţa. Regele Italiei Umberto l'a petrecut până la gară.

—o—

Ghiaţa de pe Dunăre. O telegramă din Mohaciŭ anunţă, că în 4 l. c. pe neaşteptate a pornit ghiaţa pe Dunăre, ceea ce a adus în mare pericul pe morile şi vasele de pe Dunăre. Şése-ǵecĭ de vase, opt vapóre şi ca vre-o douě-ǵecĭ de morĭ pe apă numai cu multă greutate le-au putut scăpa dinaintea sloilor de ghiaţă. Mai multe morĭ şi vase au fost binişor turtite de ghiaţă.

—o—

Bucuria fumătorilor. In anul viitor se va pune în comerciu, o nouă specià de ţigărĭ acésta se numesc: „Virginia de Brasilia“. Bucata va costa 4 cr. Ţigările „Virginia“ de până acum vor rěmâné în comerciu şi mai departe.

—o—

Falsificatorĭ de banĭ. In Paris ǵilele aceste a fost descoperită o cétă întrégă de falsificatorĭ de banĭ. Până acum au fost deţinuţĭ vre o 150 de inşĭ. Renumita societate fabrica numai banĭ de aur. Aceştĭ falsificatorĭ scobeau monetele [de aur de câte 10—20 francĭ şi le umpleau cu plumb, apoi ér astupau apertura cu aur, aşa că în partea esteriórǎ nu se putea observa nici o falsificare. Societatea acésta a pus în circulaţiă o mulţime de monete de aceste „umplute“.

—o—

Emigrarea Armenilor în Bulgaria. Din Sofia se telegrafézǎ, că emigrarea Ar-

---

runcéscă decât *Şaguna din Blaşiu**). Cine póte crede, că br. Kemeny Istvan, prefectul sěu fişpanul comitatului, de care se ţine şi Auraria şi Blaşiul, sě nu scie, că scaunul Episcopului Şiaguna n'a fost în Blaşiu, ci în Sibiiu?

3) Cum se póte, ca autorul „Cărţii negre“ sě cunóscă şi sě ne arate numele, connumele, locul nascerei şi etatea celor 43 victime, ce-au fost masacrate la Sângătin, care e situat 5 poşte depărtare de Aiud, sěu Ciumbrud, şi sě nu fi putut afla, sěu sě nu fi voit a publica numele, etatea etc. a celor 90 de victime, despre carĭ afirmă, că i-ar fi legat ómenii lui „Axintye“, trei cu trei şi, trăgênd o funiă lungă şi grósă printre ei, i-au desculţat, şi aşa desculţĭ i-au pornit la Blaşiu, dér în capul Uiórei, cetindu-le un popă românesc deslegarea, i-au tocat în cap şi i-au aruncat rênd pe rênd în Mureş? Cum se póte acésta, pe când salinele sunt ognele sunt numai o fugă bună depărtare de Aiud şi Ciumbrud? Apoi decă Românii i-au legat, cum légă şi gendarmii de-acum pe criminalĭ, şi au voit sě-i ducă la Blaşiu, calea cea mai scurtă le era pe la Ciunga la Ognişóra, şi nu pe la Uióra şi Vama sécă, cu atâta încungiur. Drept sě spun, despre acest desastru nu am fost audit şi cetit până în „Cartea négră“ şi desfid pe autor, orĭ cine va fi, declarând, că e adevěrată minciună boerescă. Dimpotrivă, acestĭ 90 de nenorocitĭ au fost Românĭ judecaţĭ la mórte de Boer Firi (Ferencz) şi Pogány Gyuri. Ei au fost trimiş nóptea din Ocne la Uióra, unde Ungurii i-au aruncat în apă.

4) Cum se póte, ca comitele suprem al comitatului Albei inferióre sě scrie: în „Buzas-Kotsard“ au omorît Adamescii pe Dobi şi Baranyai. Cum-că un „Buzás-Botsárd“ sěu o *Bucerde* esistă lângă Blaşiu, sciu. Pe Nicolae lui Adam, al cărui frate Vasilie Majorescu era în 1850 c. r. funcţionar inspector (solgăbirěu) la Vingard, îl cunosc, dér acesta nu a căpětat decoraţiune pentru-că a omorît pe Dobi, ci pentru-că a salvat viéţa mea în 25 Iulie 1849 împuşcând, cu alţĭ trei colegĭ ai lui, patru husarĭ ungurescĭ, carĭ m'ar fi putut împuşca, decă nu ar fi dorit sě mě prindă viu, sě mě pótă spênḑura şi tăia în patru părţĭ, ca sě sparie cu ele pe „afurisiţii“, „mişeii“ şi „laşii de Olachĭ“.

Cum se póte, ca Kemény István sě nu fi cunoscut la Abrud pe hotelieriţa Galgotzi, la care cinând mai mulţĭ popĭ valahĭ cu Iancu şi Balint la o měsă, sě-i pună şi scrie numele Galgotzzaka? Acéstă ortografiă, precum şi *Draguss*, în loc de Dragos, cuvênt curat unguresc, nu arată pe un magnat ungur, crescut între Români şi mare proprietar într'un sat românesc, ci sěměnă a polecism şi ne arată vre-un Poleac zelos, care va fi compilat acea „Carte négră“ pentru o bună remuneraţiune, în limba germană, cum ne spune Hentaler, că e scrisă.

(Va urma.)

*) „Hogy az oláhoknak, Saguna Balázsfalvi püspökön kivül, sem a megye, se a gubernium, ne parantsalhasson“ (Nr. 121, pag. 13 din „Magyarország“).

ienilor în Bulgaria continuă încă şi acum. …ână în present 12,000 Armenĭ s'au refugiat în Bulgaria. S'a constituit sub presidenția ambasadorului engles o societate, care va face colecte în favorul Armenilor refugiațĭ.

—o—

Copiĭ marinimoşĭ. Directorul şcólei comunale din districtul VIII din Pesta, Alexandru Tanos, a resolvat mai bine cestiunea, cum se pot provede copiiĭ săracĭ cu haine de érnă fără sĕ coste vr'un ban. Directorul şcólei la inceputul acestei iernĭ a intrat în tóte clasele şi prin copii a provocat pe părinții lor, carĭ sunt în stare materială mai bună, sĕ le dée hainele, carĭ le au mai slabe şi sĕ le aducă la şcólă, că el le va împărți celor sĕracĭ. In modul acesta în timp de 3 ḑile 50 copii au căpĕtat haine bune şi căldurose de érnă.

—o—

Furt orĭ schimb. Teodor Mărginean şeful trenurilor regale din Bucuresci a încunoscințat poliției de acolo, că sosind el cu trenul la gara de Nord din Bucuresci, cineva i-a furat orĭ din erore i-a luat geamantanul sĕu, în care, pe lângă alte recuisite de spălat s'au mai aflat şi următórele decorațiunĭ: medalia de argint română, medalia de argint Hohenzollern, medalia de argint germană de Coburg-Gotha, crucea de argint austriacă cl. II., crucea de argint cu córónă austriacă pentru merite, medalia de aur austriacă pentru merite, crucea de aur sêrbéscă pentru merite, medalia de aur de Saxa Meininga şi ordul ruseso Stanislau.

—o—

Viață casnică de o ḑi. Inaintea conducĕtorului de matricule cu eşarpă tricoloră din Geres comit. Satmarului stătea ḑilele trecute o nouă părechiă, jurând credință unul altuia după modul şi regula mai nouă. Aceştĭ tinerĭ au fost George Haidu din comuna Gyöngy şi Ilona Geges din comuna Boldadu sup. A doua ḑi tinerii au voit sĕ se cunune şi în biserică, dér în timpul acesta mirele a'at era de beat, încât mergênd pe drum la biserică în fața tuturor nuntaşilor şi-au bătut mirésa, ba chiar şi înaintea altarului s'a purtat necuviincios. Mirésa, vĕḑênd purtarea fitorului ei soț, n'a mai aşteptat şi binecuvêntarea preotului, ci acolo şi-a lăsat mirele şi s'a dus acasă.

Scirĭ mĕrunte din România. Noul prefect al poliției, d-l Caton *Lecca*, care a fost numit în locul d-lui Paul Statescu dimisionat, a destituit pe bătăuşul ofícer de sergențĭ Szilagyi. Prefectul poliției a cerut lista tuturor polițiştilor, carĭ s'au făcut culpabilĭ de escese, precum şi lista celor bătuțĭ şi maltratațĭ de ei. — E vorba, că noul ministeriu va da în judecată pe agenții, carĭ au condus bandele de bătĕuşĭ, când cu manifestațiile dinaintea Camerei şi Senatului. — S'a lățit faima, că primarul C. F. Robescu şi-a dat dimisiunea în urma celor petrecute. — In locul lui G. Mârzescu, ministrul instrucțiunii şi al cultelor, e vorba sĕ fiă ales vice-preşedinte al Senatului d-l V. A. Urechiă. — M. Sa Regele a trimis 5000 Lei pentru inundații din Serbia. — Portofoliul ministerului de rĕsboiŭ, se ḑice, va fi încredințat în curênd d-l general *Iarca*, comandantul corpului 4 de armată. — O companiă englesă din Liverpool va înființa în curênd o fabrică de zahăr la Brăila. Instalațiunile fabricei vor costa 12 milióne Lei. Fabrica va întrebuința 800 de lucrătorĭ. — Serviciul român maritim a închiriat un nou vapor, unul dintre cele mai bune şi elegante din marea Mediterană. Acest vapor pórtă numele „*Ignazio Florio*“. El a fost închiriat în locul „*Meteorului*“, care a întrat în şantier din causa reparațiilor ce trebue sĕ i-se facă.

Un proces scandalos.

Un proces scandalos s'a pertractat ḑilele acestea înaintea Curții cu jurațĭ din Budapesta. Acusator era vice-şpanul comitatului Caraş-Severin, *Litsek Bela*, ér ca acusat era ḑiarul unguresc „*Nemzeti Ujság*“ din Budapesta. Acest ḑiar publicase adecă un articul, în care făcea împutărĭ celor dela guvern, pentru-că au trecut cu vederea nisce „geşefterii“, ce le-a făcut vice-şpanul Litsek cu nisce pompe de foc. Acest vice-şpan adecă comandase pentru tóte comunele din comitatul Caraş-Severin nisce pompe de foc, prin carĭ îngreună comunele cu marĭ cheltuelĭ, fără de-a avea în schimb aprópe nicĭ un folos, deórece pompele erau slabe de tot, ér prețul lor era fórte mare. Comunele au protestat, ba după cât ne aducem aminte, casul a fost sulevat şi în congregațiunea comitatului din partea Românilor, deórece pe Românĭ îi privea în prima liniă acest lucru, fiind-că după cum se scie, în comitatul Caraş-Severin 90 % din poporațiune sunt Românĭ. Tóte protestările însĕ n'au fost luate în sémă.

Intêmplarea a adus cu sine, ca casul sĕ fiă tĕrit acum şi înaintea curții cu jurațĭ. Aicĭ directorul fabricei de maşinĭ a lui „Geitner et Rausch“ din Budapesta, precum şi un alt funcționar dela acéstă fabrică, au declarat, că din partea fabricei lor încă s'a făcut ofert vice-şpanului Litsehek pentru liferarea pompelor, carĭ erau *cu 50,000 fl. mai eftine şi tot de aceeaşĭ calitate*, dér vice-şpanul n'a voit sĕ priméscă ofertul acesta. *S'a făcut* despre acéstă *arĕtare la ministrul de interne, dér fără nicĭ un resultat.* Un alt martor anume inginerul-şef din Lugoş Cornel Faur, care făcuse parte din comisiunea însărcinată din partea comitatului ca sĕ esamineze şi a în primire pompele, spune, că pompele fabricei „Geitner et Rausch“ erau în adevĕr mai avantagióse în privința prețului, ér calitatea era aceeaşĭ. Atât el, cât şi celalalt membru al comisiunei, fisolgăbirĕul Till, au făcut vice-şpanului raport şi propunere în înțelesul acesta, dér vice-şpanul n'a luat în considerare propunerea lor. Al 5-lea martor, comandantul pompierilor din Budapesta Báráný Ernö, constată că pompele din fabrica lui Geitner *sunt mai bune* ca cele din fabrica lui Tornoczy, de unde le-a comandat Litschek, şi că în adevĕr pompele comandate de acest vice-şpan sunt mai scumpe cu vre-o 48,000 fl. de cum au fost vrednice.

Apĕrătorul constată, pe basa fasionărei martorilor, că Românii din comitatul Caraş-Severin au fost despoiațĭ în mod uşuratic şi nemotivat de 50,000 fl. „Nemzeti Ujság“ şi-a făcut numai o datorință când a constatat acest lucru, vrênd sĕ arate causa nemulțămirei Românilor din acel comitat. Cerŭ decĭ achitarea acusatului.

Pe lângă tóte astea însĕ, colaboratorul ḑiarului acusat, Reiner Adolf, care luă asupră-şi rĕspunderea pentru articulul incriminat, *a fost declarat din partea juraților ca vinovat cu 7 voturĭ contra 5, ér tribunalul l'a osîndit pentru delictul de „calumniă“ la 150 fl. amendă!* Recurs nu s'a însinuat nicĭ dintr'o parte.

Acéstă sentință e mult mai semnificativă, decât sĕ mai fiă de lipsă a-o comenta aci. Cu pompele de foc au mai pățit'o şi alte comitate, ca de esemplu comitatul Coşocnei etc. Dér cine va avé curajul, ca după astfel de antecedențe sĕ-şĭ caute dreptul sĕu la forurile unguresci? Plătesce, Române, şi tacĭ!

Din România.

Privitor la turburările de Joi de pe piața teatrului în Bucurescĭ primirăm următorul raport, care ne-a sosit numai după espedarea N.-rului de Dumineca.

Bucuresci, 22 Noemvre v.

Turburările întêmplate în Capitală ierĭ, tot în urma unei întrunirĭ dela „Dacia“, au pus verĭ acestor din ḑina de Sâmbătă, când bătĕuşii s'au repeḑit asupra manifestanților, carĭ voiau sĕ mérgă la Cameră cu petițiunea în favórea Metropolitului Ghenadie, — şi din ḑiua de Lunĭ, când s'au inscenat bătăile cunoscute înaintea Universității şi s'a făcut asaltul asupra Universității, fiind bătuțĭ şi maltratațĭ studenții în insu-şĭ localul lor.

S'a ținut adecă şi erĭ la „Dacia“ o întrunire, conchiămată de grupul Fleva, la órele 2 ½ d. a. Acéstă întrunire a primit cu unanimitate o moțiune, prin care se cere revocarea decretului de suspendare a Metropolitului Primat şi reîntegrarea acestuia în scaunul sĕu; apoi liberarea din arestul poliției a tuturor arestaților în ḑilele de Sâmbătă şi Lunĭ; şi darea în judecată a tuturor acelora, carĭ s'au făcut vinovațĭ de escesele petrecute în ḑilele din urmă.

După primirea moțiunei, s'a decis, ca poporul sĕ manifesteze în linişte pe Calea Victoriei. S'au fost adunat în sala „Dacia“ şi afară pe stradă peste 5000 de ómenĭ şi mai mult de 200 de dame pentru a protesta în contra detronărei Metropolitului Ghenadie.

Mulțimea a plecat dela „Dacia“ spre Calea Victoriei, cu damele în frunte, urmate de comitetul de 300 în cap cu d-l Fleva. Se lățise faima, că voesc sĕ mérgă la palatul regal. Poliția, pedestri şi călărĭ a început a trage la diferite distanțe cordóne, carĭ tóte însĕ au fost rupte şi mulțimea a pătruns prin strada Smârdanĭ şi strada Lipscanĭ în Calea Victoriei. Ajungênd în fața poliției, mulțimea a defilat fluerând şi huiduind.

In fața cofetăriei Capşa, un cordon de sergențĭ de oraş vrù sĕ opréscă în loc pe manifestanțĭ. S'a incins însĕ o luptă cu sergenții de oraş şi cordonul a fost rupt, aşa că mulțimea a pătruns până înaintea Teatrului Național.

Aicĭ au fost aşeḑate două cordóne, unul de poliția şi imediat după el un cordon de gendarmĭ pedeştri cu baioneta pe puşcă, gata de atac. In fața Cafenelei Fialkovski erau postate două escadróne de gendarmĭ călărĭ. Aicĭ se aflau şi prefectul poliției Paul Statescu cu ajutórele sale.

Ne putând manifestanții sĕ rupă şi cordonul din piața Teatrului, marele spațiu dinaintea Teatrului s'a ticsuit de mulțimea dela „Dacia“ plus câte-va mii de orăşenĭ, carĭ s'au alăturat la ea.

Pentru a împrăştia massele s'au pus în mişcare gendarmiĭ călărĭ, năvălind asupra mulțimei, aşa că caii au călcat multe persóne. O parte din mulțime s'a retras. Cea mai mare parte însĕ, insistând a merge la Palat, a început lupta cu gendarmii pedeştri şi călărĭ.

Rĕsbită fiind, mulțimea a trebuit în cele din urmă sĕ se retragă şi partea mare s'a retras în strada cea strîmtă lângă teatru. Aicĭ au făcut două baricade, de unde s'a început o luptă cu adevĕrată furiă. Mai mult de treĭ stânginĭ de lemne au fost luate dintr'o curte şi cu aceste lemne aruncau de după baricadă asupra gendarmilor. Totodată au aruncat şi cu pietri.

Mulțĭ au fost rănițĭ, dintre carĭ unii fórte grav. Toțĭ au fost duşĭ în spital. Ițĭ era mai mare mila, cum gendarmii parau contra lemnelor aruncate asupra lor. De treĭ-orĭ au făcut asalt asupra mulțimei, stricându-i baricada formată din tot felul de mobile şi alte obiecte găsite în acea ulicióră — şi tot de-atâtea-orĭ au fost respinşĭ, căḑênd peste ei o plóiă de lemne, pietri etc.

Lupta a durat dela 3½ până pe la 6½ óre séra. In cele din urmă mulțimea a început a se împrăştia. A contribuit mult la acésta, pe lângă frig, şi o plóiă artificială, ce a căḑut peste ea din cele patru tulumbe ale pompierilor, pe carĭ le pusese în acțiune prefectul poliției.

Firesce, că poporațiunea a rĕmas inspăimântată, îngrozită şi în gradul cel mai suprem iritată şi indignată în urma tuturor acestora.

ULTIME SCIRĬ.

Bucurescĭ, 6 Decemvre. Preşedinte al Camerei a fost ales d-nu Tache Gianni. Se asigură, că tratările de împăcare între d-l N. Fleva şi d-l P. S. Aurelian au avut un resultat favorabil.

Bucurescĭ, 6 Decemvre. Se vorbesce, că noul ministru de culte Mârzescu are de gând sĕ stărue pentru o revisuire a sentinței Sinodului pronunțată contra Metropolitului Ghenade. Pentru scopul acesta el va propune modificarea legei sinodalĭ. E vorba de-a se adauge un articul la acésta lege, în care se va ḑice, că în contra hotărîrei Sinodului este recurs în casațiă, când nu s'au observat formele, carĭ garantéză dreptul de apĕrare. Se va mai ḑice în acest articul, că recursul se va admite cu efect retroactiv.

Se mai vorbesce, că va fi reales fostul Metropolit Iosif Gheorghian ca Metropolit-Primat îndată ce va fi revisuit procesul şi Metropolitul Ghenadie, după-ce i s'a făcut dreptate îşĭ va da dimisiunea.

Bucurescĭ, 6 Decemvre. Metropolitul Antim, care a fost numit ca Metropolit macedo-român la Constantinopol, precum susțin unele foi opposiționale, nu ar fi de loc simpatic Românilor macedonenĭ, din care causă nicĭ printre Macedonenii din Bucurescĭ numirea lui n'ar fi causat bucuriă. Se susține adecă, că ar fi Grec, mama lui fiind macedo-română, şi decĭ n'ar sci nicĭ o vorbă românéscă, din care causă va oficia în limba grécă. Acestei afirmărĭ se contraḑice cu declararea ministrului de esterne în Cameră, că Metropolitul Antim a oficiat prima liturgiă în limba română.

Literatură.

„Familia“, ḑiar beletristic-literar, ce apare în Oradea mare odată în sĕptĕmână sub redacția d-lui Iosif *Vulcan*, nr. 47 dela 6 Dec. n. (anul XXXII.), conține: Dr. G. Weigand (portret şi biografiă), de „Sex Til“. Cugetărĭ, Tómnă (poesiă) de T. H. Pop. Pentru țéră, de Simin. Proverbe. Visurĭ (poesiă), de Nor. Solia împĕratului Teodosie II la Attila, de Dr. At. Marienescu. Datinile poporului român la nuntă (urmare) de Vasile Sala. La Drezda, de Ios. Vulcan. Urméză reproducerea a două poesii publicate înainte cu 2—3 anĭ de rĕposata Alma de Dunca-Schiau. Literaturĭ şi arte. Ce e nou? etc. In text se află încă două ilustrațiunĭ.

Familia, care până acum a costat 10 fl. la an, va costa dela 1 Ian. viitor numai *8 fl. la an*, pe ½ an 4 fl., pe ¼ an 2 fl. Pentru România 20 lei la an (în loc de 25 lei, cum a fost până acum).

*

Din **Revista critică-literară** din Iaşĭ al cărei Director e d-l *Ar. Densuşianu*, profesor la universitatea de acolo, a apărut Nr. 10 (Oct.) cu următorul cuprins: Érăşĭ începuturile ḑiaristicei române, de Ar. Densuşianu. Din datinele şi credințele pop. român (Grierul) de S. Fl. Marian. Etimologii românescĭ: Cetera de Ov. Densuşianu. Dărĭ de sémă: Jahresbericht I. (G. Weigand) de Ov. Densuşianu. Glosariu colecț. d-lui Nic. Densuşianu. Din revistele şi publicațiunile rusescĭ, de Al. Ițimirschi. Literatură populară: Muntele de Criş. Colecț., de Nic. Densuşianu. Ghicitorĭ de S. Crainicu. Notițe. Bibliografice.

DIVERSE.

Un urias. De present în oraşul Lille se arată publicului un om urias, cu numele Constantin, născut în Elveția. El e de 19 anĭ şi de 2 metri şi 40 cm. înalt. Un picior e gros de 42 cm., ér brațul de 36 cm. In proporțiă cu mărimea lui pofta de mâncare e fórte mare. Pe ḑi mâncă de şése orĭ câte-o mâncare în cantitate de 12—15 klgr.

Pâne nouă. Gazetele germane scrie, că unui brutar din Meklenburg i-a succes a afla unele materii, carĭ până acum au fost cu totul neîntrebuințate, din carĭ el pregătesce pâne. Aceste materii sunt: hemeiu, malț, drojdii de bere, sare şi cartofĭ prăjițĭ. Pânea pregătită din aceste materii stă tot próspĕtă mai multe lunĭ, şi ba chiar şi un an şi e gustósă ca orĭ şi care altă pâne din făină de grâu.

Premiu național unuĭ luptător cu pumnul. Iohn L. Sullivan, se numesce regele luptătorilor cu pumnul din America. Acum medicii sunt silițĭ sĕ-i tae o mână, deóre-ce cu ocasiunea unei lupte a căpĕtat nisce rănĭ la mână fórte grele, carĭ periclitéză sănătatea corpului întreg. Ḑiarele din New-York fac propunerea, că sĕ-i dea renumitului „boxer“ o subvențiune de 100,000 dolarĭ, ca premiu național şi astfel sĕ-l pună la adăpostul grijilor şi a sĕrăciei la bĕtrânețe.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureşianu.**
Redactor responsabil: **Gregoriu Maior.**

Publicațiune de licitațiune.

Biserica română gr. or. cu hramul St. Nicolae din Brașov-Scheiu, și comuna bisericéscă română gr. or. din Brașov-Cetate avênd de scop a vinde realitatea lor aflătóre în Brașov suburbiul Bluměna, a împărțit aceia realitate în 16 parcele, după cum sě póte vedea din planul aflător în Cancelaria Eforiei șcólelor centrale române din Brașov. Din acele 16 parcele de astă-dată sě pun în licitație următórele 3 parcele:

1. Parcela IV în estensiune de 1441.68 metri cuadrați, dimpreună cu casa de grădinar, prețul de eschiamare fiind 2400 fl. v. a.

2. Parcela V în estensiune de 1167.90 metri cuadrați cu prețul de eschiamare 1800 fl. v. a.

3. Parcela VI în estensiune de 1348.50 metri cuadrați cu prețul de eschiamare 2700 fl. v. a.

Licitația pentru vinderea celor trei parcele sus numite sě va ținea **în 8/20 Ianuarie 1897** la 9 óre înainte de amiadĭ în Cancelaria Eforiei șcólelor centrale române gr. or. din Brașov, unde sě va putea lua în vedere planul de parcelare și sě vor putea ceti și condițiunile de licitație.

Până la 7/19 Ianuarie 1897 sě pot face și oferte în scris, provědute cu vadiu de 10% a prețului de eschiamare.

Ofertele în scris sunt a sě adresa către Eforia șcólelor sus pomenită.

La dorința cumpěrătorului jumětate din preț va putea sě rěmână întabulat pe parcela cumpěrată pe lângă plătirea unei dobândĭ de 6%.

Brașov, 18/30 Nov. 1896.

1129,1—3

Nr. **17331**—1896

Publicațiune.

Se aduce la cunoscința publică, cumcă conform conclusului representanței comunale orășenescĭ din **10, 11 și 12 Septemvre a. c.** deja întrat în putere de drept, s'a statorit și se va incassa, în puterea art. de lege XLIV din 1883, un arunc comunal de 28% ca quota pentru acoperirea deficitului budgetului orașului Brașov pro 1897.

Brașov 4 Dec. 1896.

1132,1—2 **Magistratul orășenesc.**

Cursul pieței Brașov.

Din 7 Decemvre 1896.

Bancnote rom.	Cump. 9.47	Vênd.	9.50
Argint român.	Cump. 9.43	Vênd.	9.46
Napoleon-d'orĭ	Cump. 9.49	Vênd.	9.51
Galbenĭ	Cump. 5.62	Vênd.	5.65
Ruble rusescĭ	Cump. 126.—	Vênd.	—.—
Mărcĭ germane	Cump. —.—	Vênd.	—.—
Lire turcescĭ	Cump. —.—	Vênd.	—.—
Scris. fonc. Albina 5%	100.75	Vênd.	101.75

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Oct. 1896.

Budapesta — Predeal

Tren de persón.	Tren accel.	Tren mixt.	Tren de persón.	Tren accel.				Tren de persón.	Tren mixt	Tren accel.	Tren accel.	Tren de persón.
10—	8.05		8.05	2 00	pl.	Viena . . .	sos.	1.55		1 55	7.20	6.20
8.30	2.15		5.45	9.15		Budapesta		7.—		7.40	1.50	8.10
11.21	4 16	5.10	9.02	11.19		Szolnok . .		3.37		5.31	11.44	4.28
1.33	5.48	8.00	11 33	12.47		P.-Ladány . .		1.19		3.56	10.03	2.17
3.42	7.08		1.48	2.11	sos.	Oradea-mare .	pl.	11.04		2.37	8.43	11.32
3.58	7.15	1.22	2.06	2.18	pl.		sos.	10.44	8.00	2.31	8.38	11.17
4.38	7.43	2.19	3.03	2.50		Mező-Telegd .		10.07	7 10	2 01	8.11	10.42
5.20	8.18	3.32	3.45	3.26		Rév		9.30	6.13	1.34	7.46	10.08
5.43		3.51	4.06			Bratca . . .		9.10	5.38			9.50
6.32	9.07	5.13	4.53	4.17		Ciucia . . .		8.32	5.49	12.52	7.08	9.19
7.16	9.37	6.14	5.32	4.50		B.-Huiedin		7.54	4.59	12.20	6.39	8.37
8.07		7.32	6.24			Ghârbău . .		6.54	3.18			7.37
8.34	10.37	8.21	6 59	5 55	sos.	Clușiu . . .	pl.	6.13	2 23	11.01	5.23	7.—
8.49	Tr. prs. 11.10	8.40	2.17	6.11	pl.		sos.		5.24	10 45	tr.pers. 4.35	6.45
9.06	11.27	9.09	2 52	6.27		Apahida . .			5.02		4.03	6.27
10.12	12 30	10 40	4 45	7.27		Ghiriș . . .		Tr. expr.	3.37	9.23	2.55	5.12
10.42	12.57	11.25	5.39	7.50		Cucerdea . .		Teiuș Arad Budapest	3.06	8.49	2.25	4.33
11.01	1 09	11.49	6.08			Uiuóra . . .			2.49		2.08	4.27
11.09	1.16	11.59	6.19			Vințul de sus			2.41		2.00	4.20
11.31	11.40	12.29	6.57	8.17		Aiud . . .			2.17	8.23	1.38	3.59
11.48	11.55	12.55	7.30	8.33	sos.	Teiuș . . .	pl.	3.36	1.55	8.06	1.17	3.38
12.05		1 30		8.38	pl.		sos.	3.18	1.29		12 57	3.06
12.33		2.08				Crăciunel . .			12.55		12.32	2.40
12.47		2.27		9.09		Blașiu . . .		2.48	12.40		11.59	2.26
1.18		3.11				Micăsasa . .			12.01		11.28	1.54
1.34		3.31		9.42	sos.	Copșa-mică .	pl.	2.15	11.41		11.10	1.35
2.13		3.46		9.44	pl.		sos.	2 12	11.14		11.05	1.01
2.32		4.08		9.59		Mediaș . . .			10.55		10.48	12.45
3.04		4 45		10.22		Elisabetopol .		1.40	10.21		10 18	12.16
3.40		5 27		10.51		Sighișóra . .		1.06	9.42		9.43	11.33
4.03		6 12		11.12		Hașfalĕu . .		12.52	9.12		9.19	11.16
5.34		7.50		12.26		Homorod . .		11.54	7.45		7.38	10.03
6.12		8.37		12.58		Agoștonfalva .			7.02		7.22	9.25
6.41		9.07		1.15		Apața . . .		11 11	6.36		6.48	9.01
7.16		9.40		1.34		Feldióra . .			5.58		6 33	8.28
8.--		10.25		2.09	sos.	Brașov . . .	pl.	10.10	5.08		5.57	7.48
3.55		11.—		2 19	pl.		sos.	10.05	5.20			9.08
4.40		12.26		3 01		Timiș . . .		9.39	4.14		5.20	8.28
5.10		1 11		3.31		Predeal .		9.12	3.32		4.14	8.01
12.00		8 30		9.30	sos.	Bucurescĭ . .	pl.	5.35	9.15		3.32	3.15

Cucerdea — Oșorheiu — Regh.-săsesc.

Tren mixt	Tren de persón.	Tren de persón.	Tren de persón				Trenŭ de persón.	Trenŭ de persón.	Trenŭ de persón.	Trenŭ mixtu
2.30	8.10	3.11	10.59	pl.	Cucerdea . .	sos.	7.45	2.36	8.31	12.42
3 19	8.51	3.52	11.40		Ludoș . . .		7.02	1.58	7.38	9.59
4 12	9.37	4.37	12.26		Cipău . . .		6.28	1.19	6.55	11.01
5 12	10.27	5.26	1.14	sos.	Oșorhei . .	pl.	5.34	12.25	5.50	9.54
5.40	10.42	5.36		pl.		sos.		9.20	5.04	9 35
7.14	12.16	7.14		sos.	Regh.-săs.. .	pl.		7.54	3.30	8.05

Ghiriș — Turda

tren de persón.	tren mixt	tren mixt	tren de persón.		tren de persón.	tren mixt	tren mixt	tren de person.
7 33	11 —	5.—	10.21	Ghiriș	5.05	10.30	3.20	9.12
7.53	11.20	5-20	10.41	Turda	4.45	10.10	3.00	8.52

Copșa-mică — Sibiiu — Avrig — Făgăraș

tren de persón.	Tren mixt	tren de persón.	tren mixt					tren mixt	Tren mixt	tren de persón.	tren de persón.
2.20	4 45	11.55	7.10		pl.	Copșa mică .	sos.	9.34	3.05	6.25	12.35
3.57	6.35	1.25	8.50	3 13		Ocna . . .		8.11	1 27	5.07	11.01
4.19	7.01	1.48	9.15	3 39	sos.	Sibiiu . . .	pl.	7.44	12.57	4.40	10.30
	4.34		2.05		pl.		sos.	7.29	Marța și Vinerea		8 57
	6.16		3.58			Avrig . . .		6.02			7.16
	8.42		6.35		sos.	Făgăraș . .	pl.	3.28			4.30

Simeria (Piski) — Hunedóra

tren mixt	tren mixt	tren mixt	tren mixt		trenu mixtu	trenu mixtu	trenŭ mixtu	trenu mixtu
6.15	11.35	4.25	10.28	Simeria	4.50	10.25	3.10	8.34
6.38	11.54	4.48	10.46	Cerna	4.34	10.05	2.54	8.14
7.13	12 20	5.23	11.12	Hunedóra	4.10	9.38	2.30	7.45

Brașov — Zêrnești

trenŭ mixtu	trenŭ mixtu	trenŭ mixtu		trenŭ mixtu	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtu
8.35	4.55		Brașov	7.44	1.29	
10.28	6.36		Zêrneștĭ	6.20	12.05	

Mureș-Ludoș — Bistrița

4.—	Numai Luńa comunică 9.10	4.20	Mureș-Ludoș	Circulă numai Marța 6.46	7.21	Numai Vineré circulă
5 03	10.28	5.35	Zau	5.49	6.24	
6 48	12 41	N. Marța comunică	Țagu-Budatelic . . .		4.50	9.40
7 38	1.54		St. Mihaiu de câmpie .		3.44	8.46
8.33	3.02		Lechința		2.48	7.43
9 07	3 41		Ș.-Măghiăruș		2.01	6.52
9.59	4 55		Bistrița		1.16	5 55

Arad — Timișóra

6.20	11.25	5.		Arad		10.43	3.44	10.55
7.08	12.15	6.14		Vinga		9.42	3.01	10.11
8.01	1.10	7.39		Timișóra		8.20	2.—	9.10
12.47	8.47	12 27	5 10	Seghedin.	6 05	2 30	10 05	2.15

Sibiiu — Cisnădie.

trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtu				trenŭ mixtu	trenŭ mixtu
5.30	2.15	pl.	Sibiiu .	sos.	7.10	9.20
5.42	2.27	„	Selemberk	„	6.57	9 07
6.06	2.51	„	Cisnădie	pl	6.36	8.46

Sighișóra — Odorheiu-sĕcuesc.

trenŭ mixtu	trenŭ mixtŭ		trenŭ mixtu	trenŭ mixtu
3 22	11.08	Sighișóra . . .	9.51	5.32
3.54	11.48	Hașfalĕu . . .	9.02	4.54
6.20	1.59	Odorheiu-sĕcuesc.	7.15	3.—

Notă: Órele însemnate în stânga stațiunilor sunt a se ceti de sus în jos, cele însemnate în drépta de jos în sus. — Numerii încuadrațĭ cu linii mai negre însemnéză órele de nópte.

Tipografia A. Mureșianu, Brașov.